

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12/2562

ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ศาลผู้รับความเห็น นางสาวม่วย ขจรเดชเดชา ผู้ฟ้องคดี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี สาขาอุททอง ที่ 1 ผู้ถูกฟ้องคดี กับพวกรวม 3 คน

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี สาขาอุททอง ที่ ๑ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ ๒ และกรมที่ดิน ที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครองว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิต่อจากเจ้าของที่ดินเดิมซึ่งครอบครองทำประโยชน์มาก่อนที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่รับคำขออออกโฉนดที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่าไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับและที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของรัฐตาม น.ส.ล.เลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมีคำสั่งรับคำขออออกโฉนดที่ดินและออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี กับให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสามให้การว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีหลักฐานว่าได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งบริเวณที่ขออออกโฉนดที่ดินเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว และกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศสงวนหวงห้ามที่สาธารณประโยชน์ "ดอนเขาพระ" ให้เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยใช้เป็นที่สำหรับเลี้ยงสัตว์ แมต่อมจะมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่วัตถุประสงค์ในการถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อนำไปจัดสรรโดยการจัดหาผลประโยชน์ ที่ดินดังกล่าวจึงยังคงมีลักษณะเป็นที่ดินที่รัฐสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้ คำสั่งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชอบด้วยกฎหมายแล้ว เห็นว่าคดีนี้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ที่ไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ ผู้ฟ้องคดี แต่เหตุแห่งการขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทและ น.ส.ล. เลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ออกทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง นอกจากนี้ปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ในท้องที่ดังกล่าวแล้ว จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองหรือยังคงเป็นที่ดินของรัฐแม้จะมีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนสภาพที่ดินฯ แล้ว อันเป็นการโต้แย้งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท โดยมีคำขอให้ศาลรับรองและคุ้มครองสิทธิในที่ดินของตน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ส่วนคำขอเรียกค่าเสียหายนั้น เป็นเพียงคำขอเกี่ยวเนื่องกับคำขอหลักในการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินเท่านั้น คดีนี้ จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/12/2562>